

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET CVIJETIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 71549/01)

PRESUDA

STRASBOURG

26. veljače 2004.

*Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2.
Konvencije.
Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.*

U predmetu **Cvijetić protiv Hrvatske**

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

g. C. L. ROZAKIS, *predsjednik*,
g. P. LORENZEN,
g. G. BONELLO,
gđa F. TULKENS
gđa N. VAJIĆ,
g. E. LEVITS
gđa S. BOTOCHAROVA, *suci*,
i g. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 5. veljače 2004. godine,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 71549/01) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatska državljanka gđa. Nevenka Cvijetić ("podnositeljica zahtjeva") podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") dana 3. travnja 2001. godine.

2. Podnositeljicu zahtjeva zastupao je g. Toni Vukičević, odvjetnik iz Splita. Hrvatsku je Vladu ("Vlada") zastupala njena zastupnica, gđa Lidija Lukina-Karajković.

3. Podnositeljica zahtjeva je navela kako je produljena nemogućnost ponovnog stupanja u posjed njenog stana u Splitu predstavljala povredu njenih prava iz članka 6. stavka 1. i članka 8. Konvencije te članka 1. Protokola br. 1.

4. Zahtjev je dodijeljen u rad Prvom odjelu Suda (pravilo 52. stavak 1. Poslovnika Suda). U okviru tog Odjela, vijeće koje je trebalo razmotriti predmet (članak 27. stavak 1. Konvencije) bilo je sastavljeno u skladu s pravilom 26. stavkom 1.

5. Odlukom od 3. travnja 2003. godine Sud je zahtjev proglasio djelomično dopuštenim.

6. I podnositeljica zahtjeva i Vlada podnijeli su svaki svoje očitovanje o osnovanosti zahtjeva (pravilo 59. stavak 1.). Nakon konzultacija sa strankama, Vijeće je odlučilo da nije potrebna rasprava o osnovanosti zahtjeva (pravilo 59. stavak 3. *in fine*).

ČINJENICE

7. Podnositeljica zahtjeva rođena je 1950. godine i živi u Splitu, Hrvatska.

8. Podnositeljica zahtjeva i njezin muž bili su nositelji stanarskog prava na stanu u Splitu gdje su živjeli. Dana 23. prosinca 1993. godine razveli su se i suprug je otišao.

9. Dana 5. veljače 1994. godine I.Š. je izbacio podnositeljicu zahtjeva iz stana i uselio u njega.

10. Dana 9. veljače 1994. godine podnositeljica zahtjeva podnijela je Općinskom sudu u Splitu tužbu zbog smetanja posjeda protiv I.Š.

11. U odvojenom je postupku pred istim sudom 7. ožujka 1994. godine podnositeljica ishodila presudu kojom je utvrđena isključivom nositeljicom stanarskog prava na tom stanu.

12. U postupku protiv I.Š. dana 11. studenog 1994. godine prihvaćen je tužbeni zahtjev podnositeljice zahtjeva i sud je naložio I.Š. da isprazni stan u roku od osam dana od dana pravomoćnosti odluke. Utvrđeno je da je I.Š. nasilno provalio u stan podnositeljice zahtjeva i da je tamo živio bez ikakve pravne osnove. Odluka je postala pravomoćnom 27. veljače 1995. godine.

13. S obzirom da I.Š. nije postupio po nalogu suda da isprazni stan, podnositeljica zahtjeva je 1. ožujka 1995. godine Općinskom sudu u Splitu podnijela prijedlog za izvršenje odluke. Rješenje o izvršenju doneseno je 8. ožujka 1995. godine.

14. Dana 10. kolovoza 1995. godine Općinski je sud u Splitu pozvao podnositeljicu zahtjeva na uplatu predujma za troškove iseljenja. Dana 31. kolovoza 1995. godine podnositeljica zahtjeva obavijestila je sud da je platila troškove.

15. Sud je naložio iseljenje za 26. studenog 1996. godine. No, toga je dana službena osoba suda utvrdila da je u posjedu stana obitelj B.B.

16. Dana 29. studenog 1996. godine podnositeljica zahtjeva ponovno je zatražila od suda da izvrši nalog za iseljenje. Sud je zakazao iseljenje za 15. listopada 1997. godine. Međutim, iseljenje je bilo odgođeno jer podnositeljica zahtjeva nije pristupila.

17. Dana 30. studenog 1998. godine podnositeljica zahtjeva ponovno je zatražila od suda da izvrši nalog za iseljenje.

18. Dana 5. veljače 1999. godine sud je pozvao podnositeljicu zahtjeva da uplati predujam za troškove iseljenja.

19. Dana 1. veljače 2000. godine podnositeljica zahtjeva kupila je stan i postala njegovom vlasnicom.

20. Dana 2. ožujka 2000. godine podnositeljica zahtjeva obavijestila je sud da je uplatila troškove.

21. Dana 16. svibnja 2000. godine podnositeljica zahtjeva zatražila je od suda da ubrza postupak.

22. Sud je zakazao iseljenje za 23. listopada 2000. godine.

23. Međutim, 21. rujna i 8. listopada 2000. godine Hrvatska udruga vojnih invalida domovinskog rata i Ministarstvo hrvatskih branitelja Domovinskog rata zatražili su od suda da odgodi iseljenje.

24. Kad je 23. listopada službena osoba Općinskog suda u Splitu pokušala provesti nalog za iseljenje zatekla je jedan broj branitelja koji su ometali taj pokušaj. Usprkos nazočnosti policije, nalog za iseljenje nije bio proveden.

25. Dana 8. svibnja 2001. godine sud je pozvao podnositeljicu zahtjeva da još jednom uplati predujam za trošak iseljenja.

26. Dana 18. svibnja 2001. godine podnositeljica zahtjeva obavijestila je sud da je uplatila troškove.

27. Slijedeći pokušaj da se provede nalog za iseljenje bio je zakazan za 8. lipnja 2001. godine, no propao je jer nije pristupio liječnik koji je bio pozvan kao pomoć.

28. Dana 26. listopada 2001. godine sud je zakazao iseljenje za dan 20. studeni 2001. godine. Međutim, stranke su se sporazumjele da će obitelj B.B. isprazniti prostorije do 20. ožujka 2002. godine.

29. Dana 21. ožujka 2002. godine obitelj B.B. je otišla iz stana a podnositeljica zahtjeva je uselila.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

30. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je da je postupak za iseljenje I.Š. iz njenog stana koji je pokrenula 9. veljače 1994. godine pred Općinskim sudom u Splitu, a koji je okončan 21. ožujka 2002. godine kad je ponovno stekla posjed stana trajao nerazumno dugo, protivno članku 6. stavku 1. Konvencije čiji mjerodavni dijelovi glase kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj“

31. Vlada je ustvrdila kako, za razliku od situacije u predmetu *Immobiliare Saffi* (vidi predmet *Immobiliare Saffi v. Italy*, [GC], br. 22774/93, stavak 59., ECHR 1999-V) u ovom predmetu nikad nije bilo nikakve zakonodavne intervencije koja bi spriječila podnositeljicu zahtjeva da ponovno stupi u posjed svog stana. Upravo suprotno, domaće su vlasti pokazale dužnu revnost kako bi pomogle podnositeljici zahtjeva da provede nalog za iseljenje protiv osoba koje su bile u posjedu njenog stana.

32. Sud se slaže s Vladom da se ovaj predmet razlikuje od predmeta *Immobiliare Saffi* u kojem je Sud, iako su se podnositelji zahtjeva žalili na duljinu postupka, utvrdio općenitiju povredu prava podnositelja zahtjeva na pristup sudu. U tom je pogledu bilo utvrđeno da je, zbog različitih zakonodavnih mjera, odgoda dana do kada je trebalo isprazniti prostorije obesnažila odluku suca iz Livorna da se prostorije isprazne. Štoviše, prekid postupka po nalogu za izvršenje *de facto* je produljio ugovor o najmu koji nije bio predmetom

nikakvog djelotvornog preispitivanja od strane sudova te je sustav za preraspoređivanje pružanja pomoći policije bio produljivan po šest mjeseci gotovo devet godina.

33. U ovom predmetu, međutim, država nije poduzela nikakve zakonodavne mjere da odgodi ili spriječi izvršenje naloga za iseljenje. Stoga Sud smatra da ovaj predmet, za razliku od predmeta *Immobiliare Saffi*, predstavlja situaciju kada Sud treba preispitati jesu li domaće vlasti pokazale dužnu revnost u svojoj dužnosti da izvrše nalog za iseljenje, budući je trebalo oko osam godina dok podnositeljica zahtjeva nije ponovno stekla posjed dotičnog stana.

34. U tom pogledu Sud ponavlja da se izvršenje pravomoćnih odluka bilo kojeg suda mora smatrati sastavnim dijelom „suđenja“ u smislu članka 6. (vidi presudu u predmetu *Hornsby v. Greece*, od 19. ožujka 1997. godine, *Reports of Judgments and Decisions 1997-II*, str. 511, stavak 40.).

A. Razdoblje koje treba uzeti u obzir

35. Sud primjećuje da je postupak započeo 9. veljače 1994. godine kad je podnositeljica zahtjeva podnijela tužbu Općinskom sudu u Splitu tražeći iseljenje I.Š. iz svog stana. Međutim, razdoblje koje spada u nadležnost Suda nije započelo tog datuma, već 6. studenog 1997. godine, nakon što je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku (vidi predmet *Horvat v. Croatia*, br. 51585/99, stavak 50., ECHR – 2001-VIII). Postupak je okončan 21. ožujka 2002. godine kad je podnositeljica zahtjeva ponovno stupila u posjed stana. Postupak je stoga trajao osam godina, jedan mjesec i jedanaest dana, od čega razdoblje od četiri godine, četiri mjeseca i petnaest dana spada u razdoblje koje Sud treba ispitati.

36. Sud ponavlja da je, u svrhu određivanja razumnosti duljine vremenskog razdoblja o kojem se radi, u obzir potrebno uzeti stanje predmeta na dan 5. studenoga 1997. godine (vidi, među drugim pravnim izvorima, predmet *Styranowski v. Poland*, br. 28616/95, stavak 46., ECHR 1998-VIII). S tim u vezi Sud primjećuje da je u trenutku stupanja Konvencije na snagu u odnosu na Hrvatsku postupak bio trajao četiri godine, pet mjeseci i pet dana.

B. Primjenjivi kriteriji

37. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupak mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na kriterije utvrđene njegovom sudskom praksom, i to osobito složenost predmeta, ponašanje podnositeljice zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmet *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).

C. Tvrdnje stranaka

38. Vlada je ustvrdila da su domaće vlasti pokazale dužnu revnost kako bi pomogle podnositeljici zahtjeva u provođenju naloga za iseljenje protiv osoba koje su bile u posjedu njenog stana. Prvo je Općinski sud u Splitu usvojio zahtjev podnositeljice zahtjeva za iseljenjem I.Š. iz stana. Glede ovršnog postupaka, Vlada je ustvrdila da je taj isti sud mnogo puta pokušao provesti nalog za iseljenje. No, bio je spriječen to brzo učiniti zbog izvjesnog

broja okolnosti, kao što je nazočnost branitelja, zbog toga što liječnik nije pristupio kako bi pomogao pri iseljenju obitelji BB. te i zbog toga što podnositeljica zahtjeva u dva navrata nije na vrijeme platila predujam za troškove iseljenja.

39. Podnositeljica zahtjeva je ustrajala u tvrdnji da je postupak trajao nerazumno dugo i da razlozi koje je navela Vlada ne mogu opravdati takvu duljinu postupka.

D. Ocjena suda

40. Glede složenosti predmeta, Sud prvo primjećuje da se cijelo razdoblje koje spada u nadležnost Suda *ratione temporis* ticalo ovrhe pravomoćne presude suda kojom je naloženo iseljenje I.Š. iz stana podnositeljice zahtjeva. Sud smatra da tijekom ovršnog postupka nije bilo nikakvih posebnih pitanja koje bi trebalo utvrditi tijekom ovršnog postupka i da postupak ni u kom pogledu nije bio složen.

41. Glede ponašanja domaćih vlasti Sud ne može prihvatiti da bi okolnost na koju se poziva Vlada, kao što je nazočnost branitelja i to što liječnik nije pristupio kako bi pomogao pri iseljenju obitelji B.B., bila takve naravi da bi opravdala odgode u izvršenju naloga za iseljenje. U tom pogledu Sud ponavlja kako članak 6. stavak 1. državama ugovornicama nameće dužnosti organizirati svoje sudske sustave na takav način da njihovi sudovi mogu ispuniti svaki od njegovih zahtjeva, uključujući obvezu postupiti u predmetima u razumnom roku (vidi, između mnogih drugih izvora, predmet *Kyrtatos v. Greece*, ECHR-2003..., 22. svibanj 2003., stavak 42.).

42. Glede ponašanja podnositeljice zahtjeva, Sud primjećuje da je, u razdoblju koje on treba ispitati, podnositeljica zahtjeva jednom uplatila predujam za troškove iseljenja s određenim zakašnjenjem, te da se isto tako nije pojavila na iseljenju zakazanom za 15. listopada 1997. godine. No, te okolnosti, koje je uzrokovala podnositeljica zahtjeva, nisu ni na koji način mogle opravdati trajanje postupaka u cjelini.

43. S obzirom na činjenicu da nalog za iseljenje nije bio izvršen kroz razdoblje od više od četiri godine i da odgovornost za tako dugo trajanje ovršnog postupka snose domaće vlasti, Sud nalazi da je došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 8. KONVENCIJE

44. Podnositeljica zahtjeva ustvrdila je da je to što nije mogla živjeti u svom stanu više od osam godina povrijedilo njeno pravo na poštivanje njenog doma. Pozvala se na članak 8. Konvencije koji glasi kako slijedi:

"1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života, doma i dopisivanja.

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira, ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprečavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih."

45. Vlada je ustvrdila da nije bilo nikakvog proizvoljnog miješanja u pravo podnositeljice zahtjeva na poštivanje njenog doma od strane domaćih vlasti. Štoviše, one su

ispunile svoje pozitivne obveze da osiguraju podnositeljici pravo o kojem se radi budući da su joj omogućile ponovno stupiti u posjed stana.

46. Podnositeljica zahtjeva je ustvrdila da državne vlasti nisu ispunile svoju pozitivnu obvezu da ponovno stupanje u posjeda stana osiguraju u propisanom roku.

47. Sud prihvaća tvrdnju Vlade kako okolnosti ovog predmeta ne otkrivanju nikakvo aktivno nastojanje domaćih vlasti koje bi se moglo smatrati miješanjem u pravo podnositeljice zahtjeva na poštivanje njenog doma. Istina je da su domaće vlasti priznale pravo podnositeljice zahtjeva na posjed stana o kojem se radi i posljedično naložile iseljenje I.Š. No, sud ponavlja da iako je bitna svrha članka 8. zaštititi pojedince od proizvoljnog miješanja javnih vlasti, to ne znači tek puku obvezu države da se suzdrži od takvog miješanja: uz ovu negativnu obvezu, mogu postojati i pozitivne obveze svojstvene djelotvornom poštivanju prava podnositelja zahtjeva zaštićenih člankom 8. Konvencije (vidi, *mutatis mutandis*, presudu u predmetu *Botta v. Italy*, od 24. veljače 1998. godine, *Reports* 1998-I, str. 422., stavak 33.).

48. Međutim, granice između pozitivnih i negativnih obveza države prema članku 8. nije lako precizno definirati. No, primjenjiva su načela ipak slična. Pri utvrđivanju postoji li ili ne postoji takva obveza, potrebno je uzeti u obzir pravičnu ravnotežu koju treba uspostaviti između općih interesa i interesa pojedinca, a u oba konteksta država uživa određenu slobodu procjene (vidi, na primjer, presudu u predmetu *Nuutinen v. Finland*, od 27. lipnja 2000, *Reports* 2000-VIII, str. 83., stavak 127.).

49. Sud ponavlja da njegova zadaća nije zamijeniti nadležne hrvatske vlasti u određivanju najprimjerenijih načina za ovrhu pravomoćnih domaćih presuda, već mu je zadaća preispitati, na temelju Konvencije, odluke koje su te vlasti donijele u vršenju svoje ovlasti procjene. Sud će stoga ispitati je li Hrvatska, postupajući u predmetu podnositeljice zahtjeva, prekršila svoju pozitivnu obvezu iz članka 8. Konvencije (vidi, *mutatis mutandis*, presudu u predmetu *Handyside v. United Kingdom* od 7. prosinca 1976. godine, Serija A, br. 24, str. 23., stavak 49. i presudu u predmetu *Hokkanen v. Finland*, od 23. rujna 1994. godine, Serija A, br. 299-A, str. 20., stavak 55.).

50. Glede činjenica ovog predmeta, Sud prvo primjećuje da je dotični stan bio dom podnositeljice zahtjeva u kojem je ona živjela prije nego je I.Š. uselio i tako spriječio podnositeljicu zahtjeva da tamo živi. Sud primjećuje nadalje da je I.Š. nasilno provalio u stan podnositeljice zahtjeva i da je tamo živio bez ikakvog pravnog osnova, kako su to utvrdili domaći sudovi (vidi stavak 12. u prednjem tekstu). U ovom je predmetu jedini put kojim je podnositeljica zahtjeva mogla ponovno stupiti u posjed svog stana bio sudski postupak pred građanskim sudom, jer su posjednici odbili postupiti po presudi suda kojom je naloženo njihovo iseljenje.

51. Iako je Općinski sud u Splitu priznao pravo podnositeljice zahtjeva da živi u svom domu te naložio iseljenje I.Š., presuda tog suda nije bila izvršena kroz jako dugo vremensko razdoblje, kako je to utvrđeno u okviru ocjene Suda glede povrede članka 6. stavak 1. Konvencije. Sud je utvrdio da su kašnjenja u izvršenju naloga za izvršenje bila u cijelosti pripisiva domaćim vlastima (vidi stavke 32.-45. u prednjem tekstu).

52. Sud primjećuje da je zbog činjenice da presuda Općinskog suda u Splitu kojom je naloženo iseljenje I.Š. nije bila izvršena kroz produljeno vremensko razdoblje,

podnositeljica zahtjeva bila spriječena živjeti u svom domu kroz razdoblje od više od četiri godine nakon što je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku.

53. Kako je već utvrđeno u okviru ocjene prema članku 6. stavku 1. Konvencije, Sud ne nalazi da su postojale bilo kakve posebne okolnosti koje bi opravdale neizvršenje presude Općinskog suda u Splitu tako dugo vremena. Upravo suprotno, očigledno je da država ugovornica nije pokazala da je organizirala svoj pravni sustav na način koji bi spriječio ometanje izvršenja pravomoćnih presuda njenih sudova. Takav propust države ugovornice u ovom je predmetu stvorio ili barem omogućio situaciju u kojoj je podnositeljica zahtjeva bila spriječena uživati svoj dom kroz vrlo dugo vremensko razdoblje. Tako se ne može reći da je država ugovornica ispunila svoju pozitivnu obvezu prema članku 8. Konvencije da podnositeljici zahtjeva osigura poštivanje njenog doma.

Stoga je došlo do povrede članka 8. Konvencije.

III. NAVODNA POVREDA ČLANKA 1. PROTOKOLA BR. 1. KONVENCIJE

54. Podnositeljica zahtjeva je nadalje prigovorila da je to što duže od osam godina nije mogla stanovati u stanu koji je kupila u veljači 2000. godine povrijedilo njeno pravo na mirno uživanje svog vlasništva. Pozvala se na članak 1. Protokola br. 1. koji glasi kako slijedi:

„Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

55. Čak i pretpostavljajući da je članak 1. Protokola br. 1. primjenjiv na razdoblje prije veljače 2000. godine, Sud primjećuje da je prigovor podnositeljice zahtjeva prema toj odredbi u biti isti kao i prigovor prema članku 8. Konvencije. Stoga, uzimajući u obzir zaključke navedene u gornjem stavku 53. Sud ne smatra potrebnim ispitati prigovor prema članku 1. Protokola br. 1. odvojeno budući da su u ovom slučaju zahtjevi iz tog članka obuhvaćeni zahtjevima iz članka 8. Konvencije.

IV. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

56. Članak 41. Konvencije predviđa:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

57. Podnositeljica zahtjeva je tražila 10.000 EUR na ime materijalne štete kao naknadu za troškove koje je imala za alternativni smještaj. Podnositeljica zahtjeva je tražila i

15.000 EUR na ime nematerijalne štete koju je pretrpjela zbog dugog trajanja ovršnog postupka.

58. Vlada je prigovorila traženom iznosu i pozvala Sud da dosudi naknadu štete prema svojoj sudskoj praksi.

59. Sud primjećuje da zahtjev podnositeljice zahtjeva za naknadu materijalne štete nije pobliže određen na način da bi naznačio mjesečni iznos najamnine koji je podnositeljica zahtjeva plaćala za alternativni smještaj i za koje točno razdoblje. Stoga sud nije u položaju utvrditi iznos stvarne štete koju je podnositeljica zahtjeva pretrpjela zbog nemogućnosti da živi u stanu koji je bio njen dom. No, u svjetlu trajanja ovršnog postupka tijekom razdoblja koje sud treba ispitati, Sud odlučuje podnositeljici zahtjeva dosuditi, na pravičnoj osnovi, iznos od 5.000 EUR.

60. Glede zahtjeva podnositeljice zahtjeva za naknadu nematerijalne štete, razumno je pretpostaviti da je u ovom predmetu podnositeljica zahtjeva trpjela tjeskobu i frustraciju kao rezultat kašnjenja u provođenju naloga za iseljenje za koje je sud utvrdio da ih se može pripisati državi kao i njezine nemogućnosti da uživa poštivanje svog doma. Sud na to ime dosuđuje na pravičnoj osnovi iznos do 5.000 EUR.

B. Troškovi i izdaci

61. Podnositeljica zahtjeva zatražila je iznos od 500 EUR za troškove nastale pred Sudom, i to za pravno zastupanje i troškove poštarine.

62. Vlada prigovara zatraženom iznosu.

63. Prema sudskoj praksi Suda, naknada troškova i izdataka može se dosuditi samo ukoliko ih je podnositelj zahtjeva stvarno i neophodno pretrpio, te ukoliko je njihova visina bila razumna (vidi između ostalih izvora prava predmet *Arvelakis v. Greece*, br. 41354/98, § 34, 12. travnja 2001.). U ovome predmetu, na temelju informacija koje posjeduje i naprijed navedenih kriterija, Sud dosuđuje podnositeljici zahtjeva 500 EUR za troškove i izdatke nastale pred njim.

C. Zatezna kamata

64. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke kojoj treba dodati tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 8. Konvencije.

3. *Presuđuje* da nije potrebo donijeti odluku o prigovorima uložnim na temelju članka 1. Protokola br. 1. Konvencije.

2. *Presuđuje*

(a) da je tužena država podnositeljici zahtjeva dužna isplatiti u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačna u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije slijedeće iznose koje treba preračunati u nacionalnu valutu tužene države prema tečaju važećem na dan namirenja:

- (i) 5.000 EUR (pet tisuća eura) na ime materijalne štete;
- (ii) 5.000 EUR (pet tisuća eura) na ime nematerijalne štete;
- (iii) 500 EUR (pet stotina eura) na ime troškova i izdataka;
- (iv) sve poreze koji bi mogli biti razrezani na prednje iznose;

(b) da se od isteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedene iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda.

4. *Odbacuje* ostatak zahtjeva podnositeljice zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 26. veljače 2004. godine u skladu s pravilom 77. staccima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN
Tajnik

Christos ROZAKIS
Predsjednik